

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістр
зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»
за освітньою програмою професійного спрямування «Економіка, планування та
управління бізнесом»
на тему: **«УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ПРИЙНЯТТЯ БІЗНЕС-РІШЕНЬ ЗА
ДОПОМОГОЮ ЗАСОБІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ПРИКЛАДІ
КОМПАНІЇ UADAMAGE»**

Виконавець:

Студент ФЕУП

Догадаєв Сергій Вікторович _____

Науковий керівник:

к.е.н., ст. викладач

Колесник Ольга Олексіївна _____

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми кваліфікаційної роботи. У сучасному глобалізованому цифровому середовищі, що швидко розвивається, компанії стикаються з більш складними викликами і потребують прийняття швидких та ефективних рішень. Штучний інтелект стає одним з ключових інструментів для покращення процесів прийняття бізнес-рішень, оскільки він може обробляти та аналізувати великі обсяги даних і пропонувати найкращі варіанти. Використання штучного інтелекту в бізнесі не тільки підвищує швидкість прийняття рішень, але й дозволяє уникнути ризиків, пов'язаних з людським фактором і підвищити точність прогнозів.

На прикладі компанії «UADAMAGE», що спеціалізується на відновленні інфраструктури після надзвичайних ситуацій, техногенних та стихійних лих, розглянемо важливість використання штучного інтелекту для покращення процесів прийняття бізнес-рішень та актуальність як для конкретних компаній, так і для загального розвитку бізнесу в сучасних умовах.

Проведено багато досліджень з питань функціонування штучного інтелекту в бізнесі з метою вдосконалення системи управління та мінімізації витрат та ризиків. До числа провідних українських дослідників, які обґрунтовують теоретичні аспекти впровадження діджиталізації та штучного інтелекту в науково-методичних дослідженнях з питань внутрішнього менеджменту, управління ризиками та оцінкою проєктів можна виділити наступних: Несененко П. П. [7], Колесник О. О. [8], Захарченко Н. В. [7], Подмазко О. М. [52], Доброва Н. В. [7], Фіалковська А. А. [8], Карпов В. А. [7], Саранчук К. А. [22], Пашкан О. О. [22] та інші. Проблема втілення штучного інтелекту в прийняття управлінських рішень потребує подальшого опрацювання.

Мета кваліфікаційної роботи – теоретичні, методичні та прикладні аспекти обґрунтування удосконалення процесу прийняття бізнес-рішень за допомогою засобів штучного інтелекту.

Для досягнення мети було поставлено наступні завдання:

1. Проаналізувати теоретичні основи використання штучного інтелекту в бізнесі, зокрема його вплив на процес прийняття рішень.
2. Провести аналіз основних видів штучного інтелекту до прийняття бізнес-рішень.
3. Розглянути теоретичні основи механізму прийняття рішень штучного інтелекту в бізнес-процеси.
4. Дослідити діяльність компанії «UADAMAGE», вивчити її організаційну структуру, управлінські процеси, фінансовий стан та стратегічні пріоритети.
5. Проаналізувати внутрішнє середовище компанії «UADAMAGE», зокрема конкурентоспроможність, ринкові тенденції та зовнішні ризики, що впливають на її діяльність.
6. Оцінити можливості та ризики використання штучного інтелекту для покращення процесу прийняття рішень у компанії «UADAMAGE».
7. Визначити основні проблеми та бар'єри щодо впровадження штучного інтелекту у стратегічний розвиток компаній.

8. Розробити рекомендації щодо покращення стратегічного планування та оптимізації ресурсів компанії за допомогою штучного інтелекту.

9. Апробувати запропоновані рішення на прикладі конкретних бізнес-сценаріїв компанії «UADAMAGE», оцінюючи їхню практичну реалізацію та результативність.

Об'єкт дослідження – процес обґрунтування удосконалення процесу прийняття бізнес-рішень за допомогою засобів штучного інтелекту.

Предмет дослідження – сукупність теоретичних та прикладних аспектів удосконалення процесу прийняття бізнес-рішень за допомогою засобів штучного інтелекту.

Методи дослідження. Під час написання кваліфікаційної роботи використовувались такі методи:

- 1) загальнонаукові: аналогія, системний аналіз, формалізація;
- 2) економіко-математичні: факторний, системно-структурного аналізу;
- 3) логічної абстракції: аналіз і синтез, індукція та дедукція;
- 4) маркетингові: SWOT-аналіз, матричний, спостереження, опитування;
- 5) економіко-статистичного аналізу: табличний, графічний, групування, класифікації;
- 6) експертної діагностики: ранжирування, порівняння, оцінювання;
- 7) розрахунки показників проводились з використанням програмного продукту «Excel»

Інформаційна база дослідження. Законодавчі та нормативно-правові акти України; наукові публікації та монографії українських і зарубіжних вчених; матеріали наукових конференцій та праць; статистичні дані Державної служби статистики України; матеріали економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістр складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (51 найменування) та 2 додатків. Загальний обсяг роботи становить 91 сторінку. Основний зміст викладено на 72 сторінках. Робота містить 15 таблиць, 12 рисунків.

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами проведених досліджень приймав участь у X Міжнародній науково-практичній конференції «Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан, ефективність та перспективи».

Догадаєв С.В., Колесник О.О. Удосконалення процесу прийняття бізнес-рішень за допомогою засобів штучного інтелекту. Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан, ефективність та перспективи: матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф., 4-5 жовтня 2024 р. Одеса, 2024. С. 535–537.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні аспекти використання штучного інтелекту в процесі прийняття бізнес-рішень»** визначено сутність штучного інтелекту та його роль у процесі прийняття бізнес-рішень, досліджено основні

напрями використання штучного інтелекту у бізнес-процесах, обґрунтовано переваги та обмеження впровадження штучного інтелекту в прийнятті управлінських рішень.

У другому розділі *«Загальна характеристика діяльності підприємства «UADAMAGE»»* досліджено зовнішнє та внутрішнє середовище ТОВ «UADAMAGE», проведена оцінка фінансового стану підприємства, обґрунтовано конкурентні переваги підприємства.

У третьому розділі *«Оцінка ефективності та майбутні перспективи використання штучного інтелекту для покращення процесу прийняття бізнес-рішень»* визначено пріоритетні напрями впровадження штучного інтелекту для оптимізації процесу прийняття бізнес-рішень, економічно обґрунтовано доцільність застосування інноваційних рішень на основі штучного інтелекту, розроблено прогностичні сценарії розвитку ТОВ «UADAMAGE» після інтеграції технологій штучного інтелекту.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки. Основні з яких такі:

1. Проаналізувавши теоретичні основи використання штучного інтелекту в бізнесі, вплив ШІ на бізнес-середовище включає автоматизацію процесів, аналіз великих даних, прогнозування та моделювання сценаріїв, що дозволяє компаніям приймати більш точні, швидкі та обґрунтовані рішення. Завдяки здатності обробляти великі обсяги інформації та аналізувати складні фактори, нейронні мережі знижують ризики та допомагають оптимізувати бізнес-процеси, Особливістю ШІ є можливість не тільки вирішувати стандартні завдання, але й передбачення майбутніх викликів, моделюючи потенційні сценарії на основі реальних даних. Це дозволяє компаніям активно реагувати на зміни ринку, коригувати свої стратегії та зменшувати залежність від людського фактору, отримуючи таким чином конкурентну перевагу.

2. Провівши аналіз основних видів штучного інтелекту до прийняття бізнес-рішень можна зробити висновок, що вони істотно змінюють традиційні методи управління та стратегічного планування. Інтеграція нейронних мереж дозволяє компаніям аналізувати великі обсяги даних у реальному часі, виявляти приховані закономірності та отримувати прогнози з високою точністю. Серед основних переваг є зменшення впливу людських помилок, підвищення ефективності процесів та пришвидшення ухвалення рішень. Штучний інтелект стає незамінним інструментом для покращення бізнес-процесів та підвищення конкурентоспроможності на сучасному ринку. Однак для максимального використання його потенціалу компаніям необхідно враховувати всі можливі виклики та загрози, пов'язані з впровадженням цієї технології.

3. Розглянувши теоретичні основи механізму прийняття рішень штучного інтелекту в бізнес-процеси, доцільно зробити висновок, що компанії можуть адаптуватися до динамічних ринкових умов, підвищити операційну ефективність і конкурентоспроможність. Цей процес можна розглядати як багатогранний механізм, що поєднує аналітику, прогнозування та автоматизацію, які працюють разом для досягнення максимальної ефективності. Впровадження штучного інтелекту в бізнес-процеси вимагає відповідного управління та контролю для забезпечення етичності

рішень, дотримання правових і регуляторних норм, а також захисту конфіденційних даних.

4. Організаційно-правова форма підприємства – товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ). Компанія «UADAMAGE» має одного засновника та кінцевого бенефіціарного власника. Засновником є іноземна юридична особа – компанія «ДжеоГрафікс, Інк», зареєстрована в США. фінансова звітність демонструє стабільний та прибутковий фінансовий стан. Зокрема, компанія отримала дохід у розмірі 9 103 400 грн, з яких чистий прибуток склав 5 400 300 грн. Це свідчить про ефективну діяльність та високу рентабельність. Активи компанії становлять 6 194 000 грн, що перевищує її зобов'язання в розмірі 741 600 грн. Такий низький рівень зобов'язань у порівнянні з активами вказує на фінансову стійкість компанії та можливість для подальшого розвитку й інвестицій. Наразі розширення міжнародного партнерства та залучення інвестицій є головним пріоритетом компанії. Йдеться про необхідність залучення зовнішніх ресурсів для фінансування проєктів та розробки технічних рішень. Важливість цього пріоритету вказує на необхідність адаптації до мінливого глобального економічного середовища. Інвестиції в технологічні платформи та інновації також мають велике значення. Це свідчить про те, що компанія визнає необхідність вдосконалення своїх продуктів і послуг для того, щоб залишатися конкурентоспроможною.

5. Компанія «UADAMAGE» працює в спеціалізованому середовищі, де немає прямих конкурентів в Україні, але є міжнародні конкуренти, які пропонують подібні технологічні рішення. Основні спостереження включають необхідність постійного оновлення та впровадження інноваційних технологій, оскільки більшість конкурентів активно використовують передові технології, такі як робототехніка та автоматизація, щоб зменшити ризики та підвищити ефективність. Також важливо враховувати, що міжнародні конкуренти мають великий досвід роботи в різних середовищах, який може допомогти їм адаптувати управлінські рішення. Вони дотримуються високих стандартів безпеки та якості, а тому повинні намагатися впроваджувати аналогічні стандарти, щоб забезпечити свою конкурентоспроможність. Крім того, «UADAMAGE» може отримати доступ до нових технологій та ресурсів через стратегічне партнерство з міжнародними компаніями, на що наразі і направлена зовнішня політика компанії.

6. Найсерйознішими ризиками компанії є технічні збої в системах безпілотників, конкуренція з боку міжнародних компаній, порушення безпеки та витоки секретної інформації, кожна з яких має високий вплив та ймовірність. Для подолання цих ризиків необхідне регулярне технічне обслуговування, кібербезпека, суворі стандарти безпеки та підвищення конкурентоспроможності. Брак фінансування та навичок персоналу також має значний вплив на діяльність, і його слід вирішувати шляхом пошуку нових інвесторів та проведення тренінгів для персоналу. Якщо політична ситуація нестабільна і закупівля обладнання ускладнена, необхідна гнучкість у стратегії та виборі партнерів. Постійна співпраця з клієнтами для покращення послуг та плани щодо інтеграції нових технологій також важливі для успіху бізнесу і дозволяють ефективно використовувати можливості та мінімізувати ризики в майбутньому.

7. Впровадження рішень з допомогою штучного інтелекту в діяльність українських компаній значно підвищить ефективність основних бізнес-процесів. ШІ допоможе автоматизувати процес прийняття рішень, знизити ризики та підвищити точність роботи, що дозволить компанії залишатися конкурентоспроможною на ринку. Ще одна важлива сфера, де штучний інтелект буде незамінним, – це логістика. Під час війни і нестабільної інфраструктури швидке і точне управління постачанням має вирішальне значення. У сфері обслуговування клієнтів ШІ дозволить компаніям автоматизувати комунікацію за допомогою чат-ботів, які можуть відповідати на запити клієнтів у режимі 24/7.

8. Важливим інструментом є використання інтелекту при прийнятті рішень у системах управління бізнесом. У корпоративних структурах використовуються так звані технології інтелектуального прийняття рішень. Ця технологія може обробляти великі обсяги інформації та адаптувати результати такого аналізу та оцінки для використання в алгоритмах прийняття управлінських рішень. Комплекс релевантних даних дозволяє компаніям ідентифікувати реальні проблеми, такі як логістика, наявні можливості та функціональність конкретних бізнес-процесів. Технологія, яку використовує штучний інтелект для прийняття бізнес-рішень, включає численні показники чутливості, що знижує ризик прийняття нерациональних рішень.

9. Компанія «UADAMAGE» може підвищити ефективність у різних аспектах своєї діяльності, застосовуючи ШІ: оптимізація збору та аналізу даних підвищує точність виявлення мін, пришвидшує втручання та підвищує конкурентоспроможність; автоматизація прогнозування клієнтів за допомогою CRM-систем з використанням нейронних мереж призводить до підвищення рівня задоволеності клієнтів і збільшення продажів; підвищення безпеки за допомогою застосування ШІ знижує ризик нещасних випадків і підвищує стабільність управління. Автоматизація комунікації з постачальниками завдяки інтеграції з ERP-системами оптимізує управління запасами та зменшує затримки. Всі заходи базуються на конкретних викликах і спрямовані на суттєве покращення основних процесів компанії, що в кінцевому підсумку призводить до підвищення конкурентоспроможності та стійкості на ринку.